TIBETAN NEWS

Regd. No. HPTIB/2017/74104 བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༥༠ རབ་གནས་རྒྱ་སྐར་ལོ།

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

བོད་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༣ རེས་གཟའ་ལྷག་པ། ལོ་ ༥༩ ཨང་། ༣༨ Vol. 54 Issue 38 Price Rs. 1 27th September 2023

Published by: Tsering Yangkyi, DIIR, **Printer:** Narthang Press (DIIR), CTA, Gangchen Kyishong, Dharamshala-176215 H.P., INDIA **Name of Editor:** Ngawang Thogmed,
Place of Publication: CTA, Gangkyi, Dharamshala-176215 H.P., INDIA Tel:+91-1892-222457/222510 **Email:** diiraddl.secy@tibet.net **Website:** www.bod.asia

དབུ་མའི་ལམ་ནི།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་འཕགས་ཡུལ་བཀྲ་ཤིས་ལྗོངས་གདན་ས་ཁམས་པ་སྒར་གྱི་བཤད་གྲྭ་ཁམས་སྒར་འབྲུག་མཐོ་སློབ་རྣམ་ཀུ་ར་དབུ་བརྙེས་པའི་མཛད་སྒོར་གསུང་བཤད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འཕགས་ཡུལ་བཀྲ་ཤིས་ལྗོངས་གདན་ས་ཁམས་པ་སྒར་གྱི་བཤད་གྲྭ་ཁམས་སྒར་འབྲུག་མཐོ་སློབ་རྣམ་ཀུ་རའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་གསར་བཞེངས་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་རབ་གནས་དབུ་འབྱེད་དང་བཀའ་སློབ་བཀའ་དྲིན་སྩལ་ཡོད།

དེ་ཡང་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་ཐོག་༸སྐྱབས་རྗེ་ཁམས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་དུ་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག ཆེ་བསྟོད་སྐུ་མགྲོན་དུ་ཧི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྲབ་དྲུང་ཆེ་ཀི་ཤོ་རི་ལལ་ (Shri Kishori Lal) མཆོག དེ་བཞིན་སྐུ་མགྲོན་དུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་རིག་དྲུང་ཆེ་འཆི་མེད་ཚེ་དབྱངས་ལགས། ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་འཇིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལགས། ས་གནས་ཀྱི་གཞུང་དང་གཞུང་ཁོངས་མིན་པའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་སོགས་ཕེབས་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་རེད།

བཤད་གྲྭ་གསར་པ་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་མཛད་སྒོར་འབྲེལ་ཏེ་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་ཁམས་སྒར་འབྲུག་མཐོ་སློབ་རྣམ་ཀུ་ར་འདི་ཉིད་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་མཛད་སྒོར་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་༸ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྱི་རླབས་པའི་སྐལ་བཟང་དུས་བཟང་གི་ཉིན་མོ་འདིར་རྒྱལ་བ་མདོ་ཁམས་པའི་དབུས་པའི་མཁན་བླ་འདུས་མང་ཡོངས་ལ་བཀའ་ཤག་གིས་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

གོང་དུ་ཁམས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་བཀའ་གནང་བ་ནང་ལྟར། མཐོ་སློབ་འདི་ལོ་ཤ་སྟོན་ལ་ཟུར་འཛུགས་བསྐྲུངས་པའི་རྨང་གཞིའི་ཐོག་ནས་བཞེངས་སྐྲུན་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོར་སློབ་གླིང་གསར་བཞེངས་སྐོར་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་དེབ་སྐྱེལ་གནང་སྟེ་རིམ་པས་ལས་གཞི་ཁག་ལག་བསྟར་གནང་བཞིན་པ་རེད། ཁམས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཐོག་གོང་མའི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་སྐོར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་བཀའ་གནང་ཟིན་སྐབས་བསྐྱར་ལྟབ་ཞུ་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་སློབ་གླིང་འདི་ནས་བསླབ་པ་མཐར་སོན་མཁན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འབྲུག་དང་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ལ་ཕེབས་ཏེ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རླབས་ཆེན་སྒྲུབ་བཞིན་ཡོད། ཁག་ཅིག་སྒྲུབ་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཚེ་དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པའི་ཉམས་ལེན་གནང་བཞིན་ཡོད། ལྷག་དོན་དུ་བོད་ལ་ཕེབས་མཁན་གང་འཚམ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཚོད་འདུག་པས་ཁོང་རྣམ་པ་དང་། ཁོང་རྣམ་པར་མཐུན་རྐྱེན་དང་གོ་སྐབས་སྐྲུན་མཁན་གྱི་བླ་མ་རྣམ་པ་དང་དགེ་ལས་ཡོངས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། མཐོ་སློབ་འདིའི་སློབ་མས་ཡོང་ཁུངས་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཞུ་གི་ཡོད་ལ་སློབ་མ་སྐྱེད་སྲིང་གནང་བ་བརྒྱུད་ཁོང་རྣམ་པ་གང་ནས་ཡོང་བའི་ཡུལ་ཁམས་དེ་དག་ཏུ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དར་འཕེལ་ཡོང་བའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་གི་ཡོད།

ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ལོ་ལྟར་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་གཞིར་བཟུང་རིས་མེད་ཆོས་སྡེ་ཁག་ལ་དམིགས་ནས་གཞུང་ཆེན་རིགས་གཅིག་ཧྲང་འཛིན་དང་། གཞུང་ཆེན་རིས་མེད་བགྲོ་གླེང་། དེང་དུས་ཚན་རིག་ཟབ་སྦྱོང་། བཙུན་མའི་དགུན་ཆོས། དགེ་བཤེས་མའི་ལས་གཞི་ཁག་ཅིག་སྤེལ་དང་སྤེལ་བཞིན་པ་དེ་དག་ནང་མཐོ་སློབ་འདི་ནས་མུ་མཐུད་མཉམ་ཞུགས་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལོ་རྗེས་མའི་ཕྱི་ཟླ་ ༦ པའི་ནང་གཞུང་ཆེན་རིས་མེད་བགྲོ་གླེང་ཐེངས་དྲུག་པ་དེ་དགོན་པ་འདི་ག་རང་དུ་འཚོག་གཏན་འཁེལ་ཡོད།

དེར་བརྟེན་མཐོ་སློབ་དང་བཙུན་དགོན་གཉིས་ནས་གོ་སྒྲིག་གནང་རྒྱུ་མཆོན་པས་མཉམ་ཞུགས་གནང་གི་རེད། རྒྱ་གར་སྲིད་ཡོར་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཚན་ཐོག་ལ་ཡོད་པའི་མཐོ་སློབ་བརྒྱད་དགེ་འདུན་པ་ཁག་ཅིག་ནས་དེང་དུས་ཀྱི་འབུམ་རམས་པའི་སྦྱང་པ་མཐར་སོན་གྲུབ་ཡོད། མཐོ་སློབ་འདི་ནས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུའི་གོ་སྐབས་ལེན་ཐུབ་པའི་རེ་བ་འཆང་གི་ཡོད།

ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་འོངས་པར་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་བསླབ་པ་མཐར་སོན་རིགས་ལ་དེ་རིགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་སྒྲིག་བཞིན་པ་ཡིན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། མཐའ་དོན་དེ་རིང་ཚོགས་མགོན་དུ་༸ཞབས་སོར་མཁོད་པའི་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུ་ཚེ་༸ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་། ཁམས་པ་སྒར་དང་མཐོ་སློབ་འདིའི་བླ་སློབ་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་དང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཡར་ངོའི་ཟླ་ལྟར་འཕེལ་བའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་བཅས།།

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

ཧ་ས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དཀོན་མཆོག་མིག་དམར་ལགས་ཀྱིས་ཧི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་སུཁ་ཝིནྡར་སིང་སུཀྑུ་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།

༄༅། །ཧ་ས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དཀོན་མཆོག་མིག་དམར་ལགས་ཀྱིས་ཧི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་རྒྱལ་ས་ཤིམ་ལར་ཧི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་སུཁ་ཝིནྡར་སིང་སུཀྑུ་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡོད།

མཇལ་འཕྲོད་སྐབས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ནས་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག་ལ་ཧ་ས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ་དྲན་རྟེན་ཕྱག་རྟགས་དང་བཅས་ཧི་མ་ཅལ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྐོར་ཧ་ས་ཁུལ་དུ་གནས་སྡོད་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་བདེ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཞུ་སྙན་ཞིག་ཕུལ་ཡོད་པ་ལྟར། སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག་ནས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱི་ཞུས་དོན་ཁག་ལ་ཐུགས་ཞིབ་གྲོས་མོལ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཞལ་བཞེས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

བོད་མིའི་རང་དབང་གསར་ཤོག་གི་སྒྲ་ལྡན་གསར་འགྱུར་ Spotify བཀོལ་སྤྱོད་མཉེན་ཆས་ (Tibetan Freedom) ཞེས་པའི་མཚན་བྱང་འོག་གསན་གནང་ཡོང་བ་ཞུ།

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སུད་བོད་མཐུན་གྲོགས་ཚོགས་པ་དབུ་བརྙེས་ཏེ་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་འཁོར་བའི་དགའ་སྟོན་ལ་འཚམས་འདྲི་མཛད་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༠༩ ཚེས་ ༢༣ ཉིན་སུད་སིར་ཛེན་གཞི་བྱས་པའི་སུད་བོད་མཐུན་གྲོགས་ཚོགས་པ་དབུ་བརྙེས་ཏེ་ལོ་ངོ་བཞི་བཅུ་འཁོར་བའི་དགའ་སྟོན་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ་དང་སྐབས། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་འཚམས་འདྲིའི་གསུང་འཕྲིན་སྩལ་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་དུས་ཆེན་མཛད་སྒོའི་ཐོག་སུད་སི་དོན་ཁང་གི་འབྲེལ་ལས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་བཟང་ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གསུང་འཕྲིན་སུད་བོད་མཐུན་གྲོགས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཐོ་མ་སི་བྷུ་ཁེ་ལི་ (Thomas Buchli) ལགས་སུ་ཕུལ་ཡོད། གསུང་འཕྲིན་ནང་མགོན་པོ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཙམ་ནས་བཟུང་སུད་སི་གཞུང་དམངས་གཉིས་ནས་སྐྱབས་བཅོལ་བོད་མི་མང་པོར་གནས་ཚང་གཡར་བ་མ་ཟད། དགོས་ངེས་མཐུན་འགྱུར་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ། ལྷག་པར་སུད་བོད་མཐུན་གྲོགས་ཚོགས་པས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་དང་བོད་དོན་གྱི་རྟོགས་སྤེལ་སྐད་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་བོད་མིར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕན་གྲོགས་རྣམས་ཆེན་གནང་བར་བསྔགས་བརྗོད་མཛད་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་མཛད་སྒོའི་ཐོག་རེ་ཀོན་ཆོས་འཁོར་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་སྡོན་ལགས་དང་། སུད་སི་དོན་ཁང་གི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་བཟང་ལགས། སུད་སིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཕེ་བི་ཡན་མོ་ལི་ན་ (Fabian Molina) ལགས། སུད་སི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་པི་རིས་ཀ་བྷེ་རེར་ཧེ་མོ་ (Prisca Birrer Heimo) ལགས་སོགས་ཕེབས་ཞུགས་གནང་ཡོད། སྤྱིར་སུད་བོད་མཐུན་གྲོགས་ཚོགས་པ་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༣ ལོར་བོད་མིའི་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་མཚོན་ཆེད་དབུ་འཛུགས་ཞུས་ཤིང་། ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་ཆེ་ཤོས་གྲས་ཤིག་ཡིན་པ་བཅས། །

དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་ཚོགས་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་མཆོག་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༦ ཉིན་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩།༣༠ ཐོག་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་སྒྲོལ་མ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་ཁང་ནང་ཁེ་ན་ཌར་རྗེན་གཞི་བྱས་པའི་དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་ཚོགས་པ་ (Zeropoint Security Corp) ཞེས་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་སྐུ་ཞབས་ར་ཕལ་རོ་ཧོ་ཛིན་སི་ཀི་ (Rafal Rohozinski) མཆོག་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གནང་སོང་། མཇལ་འཕྲད་སྐབས་སྐུ་ཞབས་ར་ཕལ་རོ་ཧོ་ཛིན་སི་ཀི་མཆོག་གིས་ (Zeropoint Security Corp) ཞེས་པའི་དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དྲ་རྒྱ་བདེ་འཇགས་ཡོང་ཐབས་ཐོག་མཉམ་རུབ་ཀྱི་ལས་གཞི་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་དང་སྟབས། དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་གལ་གནད་དང་། དེ་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། རིག་གཞུང་། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུའི་སྐོར་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་འཆར་འོག བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཀྱང་ (e parliament) ཡི་བརྒྱུད་རིམ་མཁྱེན་རྟོགས་སྐད་དེ་མ་ཅལ་མངའ་གཞུང་གི་གྲོས་ཚོགས་ལ་ཕེབས་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་། བོད་མི་རྣམས་དྲ་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་ལས་སྲུང་སྐྱོབ་སྐད་ (Zeropoint Security Corp) ངོས་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཀམ་པུ་ཊར་སྡེ་ཚན་གྱི་དྲ་རྒྱའི་བདེ་འཇགས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ནུས་པ་གོང་མཐོར་གཏོང་དགོས་གལ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་གསུངས་གནང་སོང་། གཞན་ཡང་དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་སྐུ་ཞབས་ཁོང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་སྣེ་ཁྲིད་དང་སྐབས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་སྙིང་བསྡུས་ཞུས་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

བལ་ཡུལ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་རིས་མེད་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་ཐེངས་དང་པོ་འཚོགས་པ།

༄༅། །བལ་ཡུལ་དོན་ཁང་ཧི་མ་ལ་ཡའི་ནང་པའི་དཔེ་མཛོད་དང་ལེགས་བྱང་བསྡི་གནས་ཁང་ནས་མཐུན་འགྱུར་གོ་སྒྲིག་འོག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་ཉེ་འདབས་ཏིན་ཅུ་ལི་ཡོལ་མོ་དགོན་པར་༼བལ་ཡུལ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་རིས་མེད་མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་ཐེངས་དང་པོ་༽ ཞེས་པ་འདི་ལོ་ཐོག་མར་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་གནང་བ་དང་། དེ་ནི་གཙོ་བོ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོའི་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་༡༡ ཐོག་བཀའ་སློབ་ཕེབས་པའི་དགོངས་དོན་གཞིར་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་སུའང་མཁྱེན་རྟོག་སྣོན་སེང་ཕྱུལ་བ་དང་སྟབས་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཆོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་ངོ་སྤྲོད་དང་། ལྷག་པར་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་དམ་ཚིག་འོ་ཆུ་གཅིག་འདྲེས་ཐུར་ལས་ལྷག་པ་ཡོང་ཆེད་གངས་ལྗོངས་ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་དང་། དེང་གི་ཉིད་འདུས་པ་བོ་དོང་པ་བཅས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པ་ཁག་གི་༧སྐྱབས་གནས་བླ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་

འཆར་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་ཇི་ལྟར་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་གྱི་བགྲོ་གླེང་ཞིག་ཡིན་པས་ན། སྐབས་དེར་བལ་ཡུལ་ནང་ཡོད་པའི་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མ། འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ། གཡུང་དྲུང་བོན། རྒྱལ་བ་ཇོ་ནང་པ། དམ་པའི་ཞི་བྱེད། དཔལ་དེ་སོགས་མཁས་དབང་རྣམ་མཉམ་བཞུགས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་གཏམ་བཤད་པ་རྣམ་ནས་གོང་འཁོད་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གཏམ་བཤད་གནང་བ་དང་། ཚོགས་བཅར་བ་རིས་མེད་དགེ་འདུན་པ་རྣམ་ནས་ཀྱང་དོགས་འདྲི་དང་དེ་ལ་གཏམ་བཤད་པས་དྲི་ལན་སོགས་གནང་། ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་མདོ་འཛིན་པ་ནས་སྨོན་ཚིག་སྦྱིན་གནང་མཛད། ཆོས་བརྒྱུད་དྲུག་ནས་གཏམ་བཤད་པ་དང་མདོ་འཛིན་པ། ཁྲངས་སོ་སོ་ནས་ཚོགས་བཅར་དགེ་འདུན་པ་གྲངས་ཉི་ཤུ་རེ་བཅས་ཆ་ཤས་ལེན་གནང་མཛད། བོ་དོང་པའི་ཚོགས་བཅར་དགེ་འདུན་པ་ཕེབས་ཡོད་ཀྱང་འདི་ལོ་དབུ་བླ་དང་འགན་འཛིན་ཐན་པ་སོགས་ས་གནས་སུ་བཞུགས་མེད་སྐབས་གཏམ་བཤད་པ་ཕེབས་ཐུབ་མེད་ཀྱང་རྗེས་ལོ་མཉམ་ཞུགས་གནང་འཆར་ཡོད་པར་གསུངས། དམ་པའི་ཞི་བྱེད་ཀྱང་གྲྭ་ཚང་བསྡི་གནས་དང་གྲྭ་རྒྱུན་སོགས་མེད་རྐྱེན་ཕ་གཅིག་དམ་པའི་དངོས་སློབ་རྒྱ་སྒོམ་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཟུར་ཁང་བླ་བྲང་གི་གདུང་འཛིན་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ལགས་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་རྒྱུན་འཛིན་པ་གཉིས་ཕེབས་ཐུབ་པ་བྱུང་། སྐབས་དེར་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ཧ་མང་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། དེ་བཞིན་བལ་ཡུལ་ནང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་བླ་ཆེན་མཁན་པོ་རྣམ་དང་། བལ་ཡུལ་ནང་པའི་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་གྱི་གཙོས་ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་ཚོགས་གཙོ་དང་རྒྱུན་ལས། བལ་ཡུལ་ཀཱ་ཋ་མན་གྲུ་དང་། སྤོག་ར། མཐའ་མཚམས་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་བཅས་ཀྱི་རང་རེ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ཁག་གི་གཙོས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྐུ་ཚབ་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་འགན་འཛིན་ཁག་དང་། ས་གནས་ཀཱ་ཋ་མན་གྲུ་ནང་གི་ས་འཐུས་དང་རང་བདེན་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་གཙོ་ཁག དེ་བཞིན་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་ཁག་རྣམ་དང་ལྷག་པར་ཧི་མ་ལ་ཡའི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཚོགས་གཙོ་དང་དགོན་པའི་སྐུ་ཚབ་བཅས་མི་སྐྱ་གྲངས་གསུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལས་བརྒལ་བ་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་བཀྲ་ཤིས་པོ་ལེགས་སྒྲུབ་གྲུབ་པ་བཅས། །

དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་གསར་འགོད་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་གསར་འགོད་པ་ཁག་པ་གསུམ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༢༦ ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༡།༣༠ ཐོག་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་གསར་འགོད་མཐུན་ཚོགས་ (Indian Association of Foreign Affairs Correspondents (IAFAC) ཞེས་པའི་ཚོགས་མི་རྒྱ་གར་ཧིན་དུ་གསར་ཤོག་གི་རྩོམ་སྒྲིག་པ་ལྷུམ་སྐྱ་སུ་ཧ་སི་ནི་ཧེ་ཌར་ (Suhasini Haider) ལགས་དང་། ཚོགས་མི་རྒྱ་གར་ (ABP Live) གསར་ཁང་གི་རྩོམ་སྒྲིག་པ་ལྷུམ་སྐྱ་ན་ཡ་ནི་མ་བྷ་སུ་ (Ms. Nayanima Basu) ལགས། ཚོགས་མི་སྐུ་ཞབས་ས་ཆིན་བྷུ་ཌོ་ལིཡ་ (Sachin Bhudhaulia) ལགས་བཅས་གསུམ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་གནང་སོང་།

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་སྒྲོལ་མ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་ཁང་ནང་ཁོང་རྣམས་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་ཐོག་མར་འཚམས་འདྲི་དང་སྦྲགས། ཁོང་རྣམས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་འདིས་བོད་དོན་ཐོག་ངོ་སྤྲོད་དང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེད་ཡོད་པ་མཚོན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེས་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་ལ་བོད་དོན་ཐོག་བོད་མི་ཙམ་མིན་པར་དྲང་བདེན་ལ་དགའ་མཁན་ཚོས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་གི་ཡོད་པ་གསལ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་སོ་ལྟའི་པར་ཆས་གང་སར་བཙུགས་ཏེ། བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་འདུག་སྤྱོད་གསུམ་ལ་དམ་བསྒྲགས་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བཅས་པ་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་སྲིད་ཇུས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར། བོད་ནང་བྱིས་པ་ས་ཡ་གཅིག་མན་ཙམ་རྒྱ་གཞུང་གི་སློབ་ཚན་འཛིན་འོག་ཡོད་པའི་བཅའ་སྡོད་སློབ་གྲྭའི་ནང་བཅུག་ཤེད་ཐོག་སློབ་འདུག་བྱེད་བཅུག་སྟེ། བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་རིགས་སུ་བསྒྱུར་ཐབས་དང་། བོད་མིའི་རིགས་རྫས་ (DNA) བསྡུ་ལེན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་སྐོར་སྤྱི་དང་། དེ་བཞིན་མཐོ་སྒང་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གི་གལ་གནད་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ནང་ཚད་ལས་འདས་པའི་ཤིང་ནགས་གཅོད་འབྲེགས་དང་། བོད་ནས་རྒྱ་གར་གཙོས་ལྷོ་ཤར་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ནང་བབས་པའི་རྒྱུགས་ཆུ་རྣམས་ལ་ཆུ་མཛོད་མང་པོ་བརྒྱབ་ནས་ཆུ་ཁ་བསྒྱུར་ཐབས་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ས་བཙན་བཟུང་མ་བྱས་པའི་སྔོན་ལ་ཧིན་བོད་ས་མཚམས་ལས་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་ས་མཚམས་ཟེར་བ་ཞིག་གདན་ནས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་བཙན་བཟུང་བྱས་པའི་རྗེས་རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཚམས་ལ་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་ཡང་ཡང་དཀའ་ངལ་བཟོ་བཞིན་ཡོད་གནས། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ངོས་ནས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ཐོག་ནས་གཉིས་སྣན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་ཇུས་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སེལ་ཐབས་སུ་འབད་བརྩོན་གནང་བཞིན་ཡོད་སྐོར་སོགས་ཀྱི་ཐོག་གསུངས་གནང་བ་མ་ཟད། ཁོང་རྣམས་པས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་༧སྐུའི་ཡང་སྲིད་སྐོར་དང་། བོད་ནང་གི་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་སོགས་ཀྱི་ཐོག་དྲིས་འདྲི་ཞུས་པ་ཁག་ལ་དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་སོང་།

གཞི་རྩའི་ཁོང་རྣམས་བཞུགས་སྐར་ད་སར་ཕྱི་ཚེས་ ༢༦ ནས་ ༢༧ བར་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་རྒྱུས་མངའ་དང་། མཁྱེན་རྟོགས་སྣང་ཕེབས་གནང་ཡོད་འདུག མཇལ་འཕྲད་སྐབས་སྐུ་མགྲོན་རྣམས་དང་ལྷན་འཕགས་བོད་འབྲེལ་མཐུན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ཐུབ་བསྟན་རིག་འཛིན་ལགས་དང་། ལས་བྱེད་ཆོས་ཉིད་ཚེ་རིང་ལགས་རྣམ་གཉིས་ལྷན་བཅར་ཞུས་འདུག་པ་བཅས། །

བལ་ཡུལ་འཛང་དགུན་ཆོས་ཐེངས་བཅུ་གསུམ་པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོར་བལ་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་མགྲོན་འབོད་གནང་བ་ལྟར་ཆེད་ཕེབས་གནང་བ།

༄༅། །བལ་ཡུལ་འཛང་དགུན་ཆོས་ཐེངས་བཅུ་གསུམ་པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོར་བལ་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་མགྲོན་འབོད་གནང་བ་ལྟར་ཆེད་ཕེབས་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་བལ་ཡུལ་དགེ་ལྡན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་བལ་ཡུལ་ནང་གི་དགེ་ལྡན་པའི་དགོན་སྡེ་གྲྭ་ཚང་གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར་གྱི་བསྡི་གནས་ཁག་གི་དགེ་འདུན་པ་མཉམ་འཛོམས་ཐོག་འཛང་དགུན་ཆོས་གཞུང་ཆེན་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆོས་ཐོག་ཆེན་མོའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་གནང་བར་སྐབས་དེའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་བལ་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་རྩེ་བསམ་རི་ལོ་པཊ་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་མཆོག་གྲུབ་ལགས་ཀྱི་གཙོས་དམིགས་གསལ་སྐུ་མགྲོན་དུ་བལ་ཡུལ་གཞུང་འབྲེལ་ནང་པའི་གནད་ཡོད་མི་སྣ། སྐྱབས་གནས་བླ་སྤྲུལ་མཁན་པོ་དང་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་བཀའ་རབ་འབྱམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁག གཞན་ཡང་བལ་ཡུལ་ཁུལ་གྱི་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བལ་དོན་དྲུང་ཆེ་དང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་རྣམ་པ། ས་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་ཁག དང་རང་དབང་བདེན་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཁག དེ་བཞིན་གངས་ཅན་བདེ་རྩའི་འགན་འཛིན་དང་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་སྤྱི་ཁག་བཅས་བལ་བོད་གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་སོགས་མཉམ་ཞུགས་ཀྱི་སྐུ་མགྲོན་དུ་ཕེབས་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྐབས་བལ་ཡུལ་དགེ་ལྡན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཐར་འདོད་ལགས་ཀྱིས་འཛང་དགུན་ཆོས་ཀྱི་མཛད་སྒོའི་ངོ་སྤྲོད་བྱུང་རིམ་དང་། གཞན་གནད་ཡོད་སྐུ་མགྲོན་ཁག་ནས་ཀྱང་གཏམ་བཤད་གནང་། སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བལ་ཡུལ་དོན་གཅོད་རྩེ་བསམ་རི་ལོ་པཊ་སྤྲུལ་སྐུ་ལགས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་ནང་བལ་ཡུལ་དགེ་ལྡན་ལྷན་ཚོགས་ནས་༧རྒྱལ་བ་དོན་གྱི་བདག་པོའི་བཀའ་སློབ་སྙིང་བཅངས་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་ལ་ཤུགས་བསྐྱོན་རྒྱབ་ནས་ད་ཆ་བལ་ཡུལ་ནང་རབ་འབྱམས་པ་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་སློབ་མཐར་ཕྱིན་པ་མང་པོ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་ཡི་རང་བསྔགས་བརྗོད་ཞུས། དེ་བཞིན་བལ་ཡུལ་ནང་བོད་ཡིག་གམ་སུམ་རྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་བལ་ཡུལ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ངོས་ལེན་ཡོད་པ་བཞིན་དེ་མ་ལ་ཡའི་མི་རིགས་ཚང་མས་གང་ཐུབ་བདག་གཅེས་དང་བེད་སྤྱོད་གནང་དགོས་པའི་འབོད་བསྐུལ་གནང་། དེ་བཞིན་སྟར་དགོན་པའི་དབུ་བླ་དང་ལས་སྣེ་རྣམ་པས་བསྟན་དོན་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཞེས་པ་བཞིན་གཞོན་སྐྱེས་ཁག་ནས་སློབ་གཉེར་ལ་ཧུར་བརྩོན་བྱ་དགོས་པ་སོགས་གསུང་བཤད་གནང་། བལ་ཡུལ་དགེ་ལྡན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲབ་ཁོངས་དགོན་ཁག་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་དང་། ལྷག་པར་སྟར་རྒྱུན་བཞིན་བལ་ཡུལ་ཁུལ་གྱི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་གཅིག་གི་དགེ་འདུན་པ་ཡང་མཉམ་ཀྱིས་ཞུགས་ཀྱི་འདུ་འཛོམས་བྱས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་ནང་ཚན་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་བརྡག་གསན་བཞེས་གནང་བཞིན་པ་བཅས། །

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་དང་དེང་རབས་སྨན་ལུགས་ཟུང་འབྲེལ་ལས་གཞིའི་འོག་ཟུང་འབྲེལ་ཆེད་ལས་ཚོགས་འདུ་བསྐོང་ཚོགས་ཞུས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ དང་ ༡༦ ཉིན་གཉིས་རིང་རྡ་ས་འགྲོ་ཕན་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་ལྷན་ཚོགས་ཁང་དུ་བོད་ལུགས་གསོ་བ་རིག་པ་དང་དེང་རབས་སྨན་ལུགས་ཟུང་འབྲེལ་ཆེད་ཚོགས་འདུ་བསྐོང་ཚོགས་ཞུས་ཡོད།

དེ་ཡང་ཚོགས་འདུའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་ཐོག་འབྲེལ་ལས་ནས་ཚོགས་འདུའི་ངོ་སྤྲོད་དང་གྲོས་གཞི་ཁག་གསལ་འགྲེལ་ཞུས་པ་དང་། སྐུ་མགྲོན་ངོ་བོར་ཆེད་ཕེབས་འཕྲོད་བསྟེན་དྲུང་འཕར་ནས་ཟུང་འབྲེལ་ཆེད་ལས་ཚོགས་འདུའི་དམིགས་ཡུལ་དང་གལ་གནད་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་བ་དང་སྦྲགས་ཚོགས་འདུའི་གྲོས་གཞི་ཁག་ལ་གྲོས་བསྡུར་ལྷུག་པོ་ཡོང་བ་དང་། ཚོགས་འདུ་དོན་འབྲས་སྨིན་པའི་རེ་འདུན་ཞུས་གནང་ཡོད། བོད་མི་འདུས་སྡོད་གཞིས་ཆགས་ཆེ་ཁག་བཅུའི་ནང་ས་གནས་ཟུང་འབྲེལ་ཚོགས་ཆུང་བསྐོ་འཛུགས་ཞུས་པ་ནས་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་མི་གཉིས་རེ་ཚོགས་འདུར་གདན་ཞུས་ཐོག་ས་གནས་སོ་སོར་ཁྱབ་གདལ་ཆེ་བའི་ནད་གཞི་དང་དེར་སྔོན་འགོག་ཐབས་ལམ། དེ་བཞིན་ཟས་སྤྱོད་ཉེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འགོས་ནད་མ་ཡིན་པའི་ནད་གཞི་སྔོན་འགོག བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་འཕྲོད་བསྟེན་དཀའ་ངལ་དང་དེར་གདོང་ལེན། ཟུང་འབྲེལ་ཆེད་ལས་པའི་ཤེས་ནུས་གོང་མཐོར་གཏོང་ཐབས་དང་ཟུང་འབྲེལ་ལས་གཞི་དང་འབྲེལ་སྤྱི་སྣན་དགོངས་འཆར་དང་མདུན་བསྐྱོད་ཅེས་གྲོས་གཞི་ལྔའི་ཐོག་གྲོས་བསྡུར་ཐག་གཅོད་གནང་ཡོད། ཚོགས་འདུའི་མཇུག་སྡོམ་མཛད་སྒོའི་ཐོག་ཟུང་འབྲེལ་ལས་གཞིའི་སློབ་སྟོན་པ་༧སྐུའི་བླ་སྨན་པ་ས་འདུ་ཚང་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ་ལགས་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་མཁོའི་གསོ་བཅོས་ལམ་སྟོན་ཐོག་གསུང་བཤད་དང་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གནང་། མཇུག་སྡོམ་གྱི་ལམ་རིམ་ཐོག་སྐུ་མགྲོན་ངོ་བོར་འཕྲོད་བསྟེན་དྲུང་ཆེ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་ཟུང་འབྲེལ་ལས་གཞིའི་གལ་གནད་དང་མུ་མཐུད་མཇུག་སྐྱོང་གནང་དགོས་ཐད་བཀའ་སློབ་དང་། དབུས་ནས་སྤྱི་ཚོགས་འཕྲོད་བསྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་གཞི་དང་། དེ་བཞིན་ད་ལན་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གྲོས་ཆོད་བྱུང་བ་རྣམས་ས་གནས་སུ་དོན་དངོས་ལག་བསྟར་གནང་དགོས་པའི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

ཚོགས་འདུ་འདིའི་གྲོས་གཞི་དང་འབྲེལ་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཟུང་འབྲེལ་དྲུང་ཆེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཛིན་ཁག་བཅས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་དང་ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་དང་བདེ་ལེགས་སྨན་ཁང་། འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་བཅས་ལ་གཟིགས་སྐོར་གནང་ཡོད། །

སྤྱི་ཉེར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ཁམས་སྒར་འབྲུག་མཐོ་སློབ་རྔམ་ཀ་རའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གསར་པ་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་ཚོགས་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་བོད་མིའི་ལྷན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ཉེར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འཕགས་ཡུལ་བཀྲ་ཤིས་ལྗོངས་གདན་ས་ཁམས་པ་སྒར་གྱི་བཤད་གྲྭ་ཁམས་སྒར་འབྲུག་མཐོ་སློབ་རྔམ་ཀ་རའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གསར་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དབུ་འབྱེད་རབ་གནས་དང་། མཛད་སྒོའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་བཀའ་དྲིན་སྩལ་གནང་སོང་།

སྐབས་དེའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་ཐོག་༧སྐྱབས་རྗེ་ཁམས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་དུ་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག ཆེ་བསྟོད་སྐུ་མགྲོན་དུ་དེ་མ་ཐལ་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་སྐུ་ཞབས་ཀི་ཤོ་རི་ལལ་ (Shri Kishori Lal, Chief Parliamentary Secretary, HP) མཆོག གཞན་སྐུ་མགྲོན་དུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་དང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་སོགས་ཕེབས་གནང་འདུག

སྐབས་དེར་དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུང་དོན། ས་བསྟན་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་མགོན་

སྐྱབས་མཚུངས་བླ་མ་མཆིས་པ་སྤྱི་ཉེར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྒོ་གསུམ་གུས་ཕྱག་ཐོན་དུ་ཕུལ་བའི་ཐོག་ནས་དེ་རིང་བྱེས་ཀྱི་གདན་ས་ཁམས་པ་སྒར་གྱི་བཤད་གྲྭའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་མཛད་སྒོའི་ཐོག་ཕེབས་པའི་ཁམས་སྒར་བསྟན་པའི་བདག་པོ་༧སྐྱབས་རྗེ་ཁམས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཟླ་སྤྲུལ་དང་། དགེ་འདུན་པ་རྣམ་པ་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གྱི་གནད་ཡོད་སྐུ་ཞབས་ཀི་ཤོ་རི་ལལ་མཆོག དད་ལྡན་སྦྱིན་བདག་རྣམ་པ། མང་ཚོགས་སློབ་ཕྲུག་བཅས་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ། ཐོག་མར་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

གཙོ་བོ་སློབ་དཔོན་དབྱིགས་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་པ་ཞིག་ཡིན་དུས། དེའི་ཐོག་ང་རང་ཚོས་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་གོང་དུ་༧སྐྱབས་རྗེ་ཁམས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། བཤད་གྲྭའི་འབྱུང་རིམ་དེ་ཚོ་ཁམས་སྤྲུལ་སྐུ་གོང་འོག་གི་ཐོག་ནས་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྐུ་ལས་ཞི་པོ་བསྐྱོན་གནང་འདུག དེ་ཡིན་དུས། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་གོང་འོག་གི་དགོངས་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་བསྐང་ཐུབ་རྒྱུར་ཚང་མས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་ཞབས་ཏོག་བསྒྲུབ་ཐུབ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཅེས་གསོལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ང་ཚོའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་མཐའ་

གྲུབ་པ་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་གཅིག་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་རྣམ་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་རྣམ་པར་དེ་རིང་འདི་འདྲ་བའི་བསྐལ་བ་བཟང་པོའི་གོ་སྐབས་ཤིག་བྱུང་བྱུབ་པ་འདིར་ཚང་མས་དགའ་བསྒོམ་དགོས་པ་ཞིག་དང་། སོ་སོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན་དུས། དུས་རྒྱུན་དུ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་བསྒོ་བ་འདུ་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཐུབ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཉེར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ཚོའི་བོད་གངས་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་འདི་ཐོག་མར་མདོ་ལུང་ནས་ཟིན་པ་ནང་བཞིན། བྱང་ནས་བྱང་དུ་དར་ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ལ་དར་བ་དང་། བོད་ནས་སོག་པོ་དང་། དེང་སང་གི་དུས་ཚོད་ལ་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ལ་ནང་པའི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་དར་ཡོད་པ་རེད། ད་རབ་གཞིར་བཟུང་གི་ཐོག་ནས་གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བྱུང་མ་སྐྱོང་བའི་གནས་སྐབས་ཤིག་སྟེ། བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཚང་མ་འཆམ་མཐུན་གྱི་ཐོག་ནས་དམ་ཚིག་འོ་ཆུ་གཅིག་འདྲེས་ལྟ་བུ་བྱུང་བྱུབ་པ་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སྤྱི་ཉེར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐབས་ཆེན་གྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་དུས་ང་རང་ཚོས་སྨུ་མཐུད་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་

འདི་ཉིད་འཛམ་གླིང་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་མི་ཉམས་གོང་སྤེལ་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་གནང་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཅེས་གསོལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་དོན་སྤྱི་ཉེར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་༧སྐྱབས་རྗེ་ཁམས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་གདན་ས་ཁམས་པ་སྒར་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་གནང་སོང་།

གཞན་ཡང་མཛད་སྒོའི་ཐོག་༧སྐྱབས་རྗེ་ཁམས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཕེབས་བསུའི་གསུང་བཤད་དང་། དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་། ཆེ་བསྟོད་སྐུ་མགྲོན་དེ་མ་ཐལ་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་སྐུ་ཞབས་ཀི་ཤོ་རི་ལལ་མཆོག་ནས་མཛད་སྒོ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

ཡུ་རོབ་ནང་པའི་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་སྤྱི་ཉེར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་གནང་སྐོར་ཐེ་བྱུས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་བསྒྲགས་གཏམ་སྤེལ་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༠༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཡུ་རོབ་ནང་པའི་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་འཁོར་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་ཚོགས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་སྤྱི་མོས་ཀྱི་བསྒྲགས་གཏམ་ཞིག་སྤེལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་སྤྱི་ཉེར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབུས་པའི་བོད་ཀྱི་བླ་སྤྲུལ་རྣམ་པའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་གནང་སྐོར་ཐེ་བྱུས་མ་བྱེད་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་བསྒྲགས་གཏམ་ནང་སྤྱི་ཉེར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབུས་པའི་བོད་ཀྱི་བླ་སྤྲུལ་རྣམ་པའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་གནང་རྒྱུའི་དབང་ཆ་བོད་མི་རྣམས་ཡོད་པ་བཞིན་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ལྟར་ངོས་འཛིན་གནང་དགོས་པའི་ནན་བརྗོད་དང་སྒྲགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་མང་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཐེ་བྱུས་འོག་ངོས་འཛིན་བྱུས་པའི་བླ་

སྤྲུལ་རྣམས་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་སྐྱོང་མི་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་ཞུས་འདུག དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་བསྒྲགས་གཏམ་ནང་དུ་ཡུ་རོབ་ནང་པའི་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་ནས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ངྙོག་ཞི་

འགྲིག་ཡོང་ཐབས་སུ་རྒྱ་གཞུང་ངོས་ནས་སྤྱི་ཉེར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་ཚབ་ལྷན་དུ་གྲོས་མོལ་གནང་དགོས་པའི་རེ་སྐུལ་གནང་འདུག

ཡུ་རོབ་ནང་པའི་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་མིའི་བླ་སྤྲུལ་ངོས་འཛིན་གནང་སྒོ་དང་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ངྙོག་ཞི་འགྲིག་ཡོང་ཐབས་ཐད་བསྒྲགས་གཏམ་སྤེལ་བར་སྤེལ་ཇམ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འགན་ཁང་རིག་འཛིན་ཆོས་སྒྲོན་ལགས་ཀྱིས་དགའ་བསུ་ཞུས་ཡོད།

དེ་ཡང་ཉེ་ལམ་ཕྱི་ཟླ་ ༠༩ ཚེས་ ༠༡ ནས་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཆོས་ཕྱོགས་བྱེད་སྒོའི་གནས་ལ་སྟངས་འཛིན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་གཞིའམ་བཀའ་ཁྲབ་ཨང་ ༡༩ ཞེས་པ་ལག་བསྟར་བྱེད་འགོ་བཙུགས་ཏེ་རྒྱ་ནག་དང་བོད་ནང་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོར་དམ་བསྒྲགས་ཐེར་ལྷག་གཏོང་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་བྱེད་བཞིན་པའི་དུས་སུ་འདི་ལྟ་བུའི་བསྒྲགས་གཏམ་སྤེལ་བ་ནི་དུས་དང་འཚམས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཡུ་རོབ་ནང་པའི་མཐུན་ཚོགས་ནི་ཡུ་རོབ་ནང་གི་ནང་པའི་ཚོགས་སྡེ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་པའི་ཚོགས་ཁག་ཐུན་མོང་གི་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་པ་བཅས།།

TIBETAN FREEDOM
[Tibetan script masthead]
སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྲགས།
གསར་འགོད་པ། བསྟན་འཛིན་བསྟན་སྐྱོང་།
ཀཾ་ཕུ་ཏར་འཇུག་མཁན། བསྟན་འཛིན་སྦྱིན་པ།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། བསྟན་འཛིན་སྒྲོལ་དཀར།
ཕྱི་དྲིལ་སྣར་ཐང་པར་ཁང་དུ་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས།
Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong, Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi, Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi, Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510
Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia
Regd. No. HPTIB/2017/74104